

Skolelærerstanden i det Hele alt muligt Held og en god Stilling i Landet, maa jeg dog paa den anden Side udtale, at jeg sætter Menighedernes Indflydelse paa deres egne Anliggender høiere. Jeg har ikke hørt mange Communer være af en anden Mening, end at det er en god Rettighed, de i saa Henseende have, og jeg er overbevist om, at de i Reglen bruge den efter deres bedste Overbeviisning paa en rigtig og forsvarelig Maade. Ikke Alt er et Misbrug, om hvilket enkelte Folk faae ifinde at sige, at det er et Saadant. — Jeg skal endnu kun tilføie, at det er den ulykkelige Kirkecommission, som for Øieblikket er den store Steen, der ligger i Veien for, at vi kunne komme frem. Denne Kirkecommission er kommen til at ligge tværs over Veien; vi ere nødte til at standse og kunne ikke komme videre, før denne Steen er ryddet bort. Jeg vil haabe, at den bliver ryddet bort af Folkethinget, saaledes at Veien atter bliver passabel for Lovforslag som dette, men jeg har fra Begyndelsen af sagt offentlig her i Salen, at jeg meget vel forudsaae, at den ulykkelige Kirkecommission for en Tid vilde stille sig i Veien for saadane Forslag. Den høitagtede Minister — jeg vil ikke med Villie sige ham Ubehageligheder, men jeg maa ligefrem udtale, hvad jeg mener — kom i Gaarsmødet til at sige, at naar han skulde kunne gaae ind paa en Lov, der gav Menighederne Indflydelse paa Valget af deres Præster, vilde den være saa forskjellig fra denne, at den vilde være en ganske anden, men dette viser altsaa, at den ærede Minister, før han hører sin Kirkecommission, meget vel veed, hvad han vil; det giver et Indblik i den ærede Ministers Stilling. Han har tænkt sig, hvorledes han vil ordne denne Sag, uagtet han, naar han forsvare Kirkecommissionen, siger, at den skal bestaae af Mænd, der ere kyndigere end han, der kjende Befolkningen bedre end han; men han har allerede en bestemt og afsjort Mening om denne Sag, før Commissionen kommer sammen. — Jeg skal nu ganske rolig lade Loven gaae sin Skæbne imøde, og jeg skal overlade til Thinget at gjøre, hvad det vil. Jeg haaber, at den Tid ikke ligger fjernt, da denne Sag vil komme igjennem, men jeg har strax sagt, at det aldeles ikke er mig over-

veieende magtpaaliggende, at den kommer frem i den foreliggende Skikkelse; jeg kan finde mig i den selv i en temmelig forskjellig Skikkelse. Flere ærede Talerer have udtalt sig velvillig for Sagen under en anden Skikkelse, og derfor skal jeg takke dem, fordi jeg deri seer en god Forudbetydning for denne Lovs fremtidige Skæbne. Jeg er overbevist om, at vi, naar vi først blive frie for Kirkecommissionen, nok faae denne Lov igjennem.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Ja, jeg skal først benytte Ordet til at udtale min Paaskjonnelse af de instructive Foredrag, vi begyndte med at høre idag, saavel af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Briz) som af det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Klein), ligesom ogsaa for flere belærende Vint og Bemærkninger, som jeg iøvrigt har modtaget af adskillige af de ærede Medlemmer af Thinget. Og idet jeg forøvrigt vil og maa forbigaae Meget, for ikke nu at trætte det høie Thing efter de allerede temmelig lange Forhandlinger med et langt Foredrag af mig, skal jeg saa forsøge paa ganske kort deels nærmere at fremhæve et Hovedsynspunkt i Sagen og deels at besvare nogle af de enkelte Indvendinger imod min Opfattelse, der ere komne frem, navnlig fra den sidste ærede Taler, det meget ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen).

Jeg vilde saaledes gjerne først komme frem med, hvad der for mig hører til en Hovedbetragtning af Sagen ligeoverfor hele den Maade, hvorpaa den nævnte ærede Taler har behandlet den i det Foredrag, vi nu have hørt med hverandre, og hvori han har stillet enhver Indvending og Betænkelighed, som vi gjorde mod dette bestemte foreliggende Valgretsforlag, ligeoverfor det Spørgsmaal: Men nu da, efter den nærværende Indretning? Det synes mig nemlig ikke at være aldeles berettiget at afvise vore Indvendinger paa den Maade. Thi vi have ikke, idetmindste har Ministeren ikke, meldt os som Forsvarere for det nu Gældende og imod Menighedernes Deeltagelse i Valget. Ministeren har jo ytret ogsaa som sin Tanke at ville virke derfor; og efter hvad